

Warszawa, dnia 2 czerwca 1998 roku

STANOWISKO

w związku z dyskusją na temat „reformy centrum”

W związku z przekazaniem mi w dniu dzisiejszym notatki ze spotkania nt „reformy centrum” oraz w nawiązaniu do moich wypowiedzi w czasie tego spotkania przedstawiam następujące stanowisko

1. W sferze dyskusji nad założeniami ogólnymi nie podzielam poglądu, że kwestia terminu wejścia w życie tzw. ustawy o działach jest dyskusją o wprowadzaniu „kolejnej reformy”. Przeciwnie uważam, że bez równoległego tworzenia prawdziwego centrum rządu, reforma administracji publicznej nie wywoła wszystkich zakładanych pozytywnych efektów. Aktualnie administracja centralna nie stanowi „elementu stabilnego”, jest dysfunkcjonalna i nie przystosowana do nowych rozwiązań ustrojowych. Dopiero stworzenie prawdziwego centrum rządu może tą stabilność wprowadzić.

Moim zdaniem stabilności państwa zagraża brak centrum rządu kreującego politykę państwa z silną pozycją Premiera przy jednoczesnym zbudowaniu silnych struktur administracji terenowej o charakterze samorządowym. Należy jak najszybciej odejść od Rządu, który ma charakter „federacji resortów”, jest „pół-ekipą” czy zbiorem pojedynczych ministrów.

Konieczne są pilne dalsze prace nad reformą ustroju państwa, na które składają się w równym stopniu reformy administracji terenowej (rządowej i samorządowej) jak

i administracji centralnej.

Istotnym kontekstem jest proces dostosowania prawa do Konstytucji (vide krytyczne pod adresem Rządu stanowisko Rady Legislacyjnej w tym zakresie z dnia 25.05 br)

Uważam, że konieczne jest pilne przygotowanie pozytywnych rozwiązań umożliwiających wejście w życie ustawy działowej z dniem 1.01.1999, niezależnie od prowadzenia politycznej dyskusji i podjęcia najpóźniej w terminie 2 mies. decyzji - czy

i w jakim zakresie nowelizować merytorycznie ustawę, czy przesunąć datę jej wejścia w życie.

2. Przechodząc do zagadnień szczegółowych w zakresie organizacji „centrum rządu” należy m.zd. wyjść od uregulowań konstytucyjnych. Kwestie organizacyjne należy podporządkować zasadom Konstytucji, jakimi są: przyznane przepisami Konstytucji domniemania kompetencji na rzecz Rady Ministrów oraz szczególna pozycja i rola ustrojowa Prezesa Rady Ministrów.

Jako, że Premier kieruje, koordynuje i kontroluje prace Rządu musi posiadać odpowiedni aparat, który umożliwi mu realizację tych kompetencji. Uwzględniając szczególnie silny i naturalny związek tego aparatu pomocniczego z polityką konieczne jest wyodrębnienie aparatu przygotowującego od strony formalnej decyzje Premiera z zakresu legislacyjnego, finansowego i personalnego od aparatu powołanego do zadań politycznych.

Do uwzględnienia nadają się rozwiązania francuskie oparte o wydzielenie Gabinetu Premiera i Sekretariatu Generalnego Rządu.

3. W sferze organizacyjnej, bez wchodzenia w szczegóły innych rozwiązań, nadal uważam za konieczne stworzenie podległych Premierowi Biura Budżetu (dla oddzielenia funkcji tworzenia budżetu od jego realizacji) oraz Centrum Legislacyjnego Rządu (szczegółowe założenia i uzasadnienie w tej sprawie kilkakrotnie przedstawiałem a które poparte zostało przez Radę Legislacyjną w stanowisku z dnia 12 maja br.).

4. Zgłaszam następujące wnioski

- Nie ma uzasadnienia dla wyznaczania nowego terminu wejścia w życie tzw. ustawy działowej
- Konieczne jest pilne prowadzenie zintegrowanych prac nad reformą ustroju państwa, w ramach których równoważne są zagadnienia administracji centralnej i terenowej
- Rozwiązania zawarte w tzw. ustawie działowej pozwalają na ewolucyjne wprowadzanie jej w życie
- Pilne utworzenie Centrum Legislacyjnego Rządu pomoże rozwiązać zgłaszane problemy organizacyjno-prawne związane np. z koniecznością opracowania dużej liczby aktów prawnych

otrzymują:

Pan Wiesław Walendziak
Minister - Członek Rady Ministrów
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Pan Michał Kulesza
Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Pełnomocnik Rządu do Spraw Reform Ustrojowych Państwa